

СРБОБРАН

SRBOVRAN

SERB NATIONAL PAPER AND THE ORGAN OF THE SERB FEDERATION „SLOGA“.

СРПСКИ НАРОДНИ ЛИСТ И ОРГАН САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА

Број 391.

ЊУЈОРК, Њ. Ј., ЧЕТВРТАК, 6. Априла 1917.

ГОДИНА 7.

SUBSCRIPTION RATES

United States of America one year 60c.
Canada, Europe e t. c. one year \$1.50

Srbobran published every Thursday at
443 W. 22 Street, New York, N. Y.

ПРЕТПЛАТА:

За Сјед. Државе на годину 60 ц.
Канаду, Европу итд. год. \$1.50
Србобран излази четвртом на
443 W. 22 Street, New York, N. Y.

Радници, чувајте се!

Свако искрено уверење, макар се и не слагали с њим, заслужује поштовање. Није могуће да сви људи о једној ствари мисле подједнако, и зато се и каже: Колико људи, толико људи.

Али баш стога што свако право уверење заслужује поштовање потребно је утврдити да ли је оно што се износи као уверење одиста уверење, или је само маска којом се прикрива какав рачун или нечист посао. Ми се, на пример, не бисмо чудили кад би какав социјалистички лист нападао све крунисане главе од реда. Социјализам је начелно против монархије, против свих владара у опште, без обзира на то да ли су они добри или рђави, и онда је сасвим природно да их он све и напада. У таквом случају тај социјалистички лист поступао би према својој уверењу, које ми не делимо, јер ми сматрамо да треба нападати само рђаве владатеље, а не и добре, али га разумемо и поштујемо.

Али кад неки социјалистички лист, који се штампа на нашем језику, ретко доспева да напада Вилема II, који је ради својих освајачких планова запалио цео свет и пролио море крви; кад нема ни једне ружне речи за највећег крвопију нашега народа, Фрању Јосифа и његовог следбеника; кад се никад не намени да и једном речју разголити злочиничко и издајничко држање Фердинанда бугарског — а доспева да пише читаве дугачке чланке против краља Петра, онда ту очевидно није посреди уверење, него нешто друго. Јер ако има краља против кога не могу изнети ништа чак ни саме социјалисте, то је одиста краљ Петар. Он је у ствари председник републике са краљевском титулом; чак има и мању власт но, на пример, Председник Вилсон, јер своје министре не поставља по својој вољи, него по вољи народом изабране скупштине. И не само то, него краљ Петар, који је на српски престо дошао по једногласном избору српске народне скупштине, није ни једанпут покушао да то народно поверење искористи ради проширења своје власти. Он је од почетка до краја био чисто уставни владар једне слободне демократске земље. Кад је познати енглески новинар Алфред Стед, у време анексионе кризе, разговарао с краљем Петром, чуо је од њега ове речи: „Само се слободом народ може потпуно спремити да ужива њене плодове. Како се у опште народ може навикнути на слободу робовањем? Ја слободу, и личну и народну, сматрам као први битни услов за развој једнога народа.“ По тим својим речима краљ Петар је стално и поступао; док су Фрања Јосиф и Фердинанд Кобург познати као насилници не само према другим народима, него и у својим рођеним државама. Па ипак „Радничка Стража“ њих не напада, а краља Петра напада. Зашто?

Очевидно, не из уверења. То се већ види и из овога што је додје речено, али се ми ипак нећемо ограничити само на те опште доказе.

„Радничка Стража“ замера, пре свега, Краљу Петру што он „није повео народ у борбу против својих изабљивача, него га је повео у рат против другог народа, који исто толико страда, колико и он сам“. Ко су ти „изабљивачи“ народа у Србији, „Радничка Стража“ не каже; не каже, јер зна да их нема, јер зна да је српски сељак у слободној Србији био независан и напредан власник сеоског поседа и да је у сваком погледу стајао боље но слабо плаћени српски чиновник. А што „Радничка Стража“ каже, то је да је Краљ Петар свој народ „повео у рат против другог народа, који исто толико страда колико и он сам“. Другим речима, „Радничка Стража“ хтела би да је Краљ Петар рекао Аустрији, кад је објавила рат Србији: изволи, предајемо се. Јер Краљ Петар није повео свој народ у пеки освајачки рат, него у одбранбени рат, пошто је Аустрија била нападач. Па ипак, по „Радничкој Стражи“ није крив аустријски цар, изазивач рата и отмичар, него је крив Краљ Петар који је свој народ повео у одбрану од тога грабљивца и насртљивца. Завста, чудни појмови. Нарочито чудни појмови за један раднички лист, и то још српско-хрватски. Мисли ли тај лист да се један народ може борити онако храбро, као што се одиста борио српски народ, некоме за љубав или по нечијој заповести? Ако мисли, грдно се вара. Онако се бори само народ који брани своју груду и своју слободу од напасника, и који зна да не га борба донети слободу и његовој неослободеној браћи. Како се бори војска која је поведена у рат против своје воље и која се бори само стога што мора, видело се баш на аустроугарској војсци. Она, многобројнија и снабденија, бежала је из Србије разбијене главе кад год је полазила сама на Србију, тако да су јој најзад морали притећи у помоћ Немци и Бугари. Поука је из овога јасна: борба може бити и праведна стога што је наметнута. За такву борбу није крив онај који се брани, но онај који напада. И стога што је водила пра-

векну борбу, и водила је јуначки, Србија има већи углед данас, кад је достигла врхунац свога страдања, но што га је имала икад пре тога; док је Аустроугарска постала предмет опште поруге. То види цео свет, само не види, или неће да види „Радничка Стража“. Њој је крив Краљ Петар што је повео народ у борбу, што није пустио да Аустрија просто прегази Србију и почне је „усређивати“ онако као што је „усређивала“ оне Србе и остале Југословене који су већ били под њом. Ми на ово мишљење „Радничке Страже“ скрећемо пажњу свих српско-хрватских и словеначких радника.

Али је „Радничка Стража“ осетила и сама да ће са овим нападом слабо успети, па је покушала да Краља Петра представи као кукавицу. По њој, Краљ Петар је тобоже 1914 године довикнуо својој нацији: „Ви гините, а ја ћу у свом двору чекати вијести са ратишта.“ Ко би још тражио од седамдесетогодишњег старца да иде да се бори? Али ето „Радничка Стража“ тражи. Тражи на своју срамоту; јер стари Краљ Петар, као да је знао каквих ће све недостојних напада бити против њега, борио се с пушком у руци, овако стар и слаб, пре но што је то од њега тражила „Радничка Стража“. Борио се још 1914 године. Кад је у новембру те године изгледало да ће се аустријска најезда завршити поразом Србије, старом краљу није било довољно што се његов син Александар не одваја од војске, него је тражио да и њега старца који више није могао ићи без туђе помоћи, одведу у ров међу војнике. И одвели су га. Старчева рука чврсто је прихватила пушку и окренула је на Аустријанце, а српски сељак, који је из истога рова пуцао на непријатеља, осетио је поново да су он и његов краљ једно и исто. Било је баш све онако како би желела и „Радничка Стража“. Само је српски сељак бољи од ње. Њега је заболело што је дошло време да и седамдесетогодишњи старци морају ићи у ров, па је прегао из све снаге, и поново истерао непријатеља из земље, заробивши му преко 40.000 војника. „Радничка Стража“ прави да све то не зна.

Као што се види, „Радничка Стража“ је са овим другим нападом прошла још горе но са првим. Изабрала је да прикаже као кукавицу баш Краља Петра, који се још 1870 године, као добровољац, борио против пруског милитаризма, и који је, само неколико година после тога, задовољно у Босни силне јаде Аустријанцима под именом Петра Мркоњића. Нашла је „Радничка Стража“ да прикаже као себичњак старца чији је један син стално делио с војском и добро и зло те се најзад од силних напора опасно разболео и издјао у Скадру врло тешку операцију, а чији је други син био опасно рањен.

Ми све ово износимо ради наших радника. Хоћемо да им покажемо како један лист, који тобоже говори у име радника, намерно изврне истину о Краљу Петру да би га оцрнио пред југословенским радницима. Хоћемо да им кажемо и зашто тај лист тако ради. Он Краља Петра напада зато што су га због његовог витештва и његовог демократизма као свога краља поздравили и наша браћа Хрвати, напада га зато што је Краљ Петар данас оличење југословенског јединства. Јер томе листу је јединство Срба, Хрвата и Словенаца — три у оку. То вам је већ поодавно пало у очи, те смо распитивали од куда то, и сазнали смо и узрок: у „Радничкој Стражи“ главну реч води неки Бугарин.

Тај Бугарин, поред свега свога социјализма, није заборавао да је Бугарин, него на храброг, честитог и слободоумног Краља Петра сина и дрвље и камење, а за српске и југословенске целате, за разне Фрање и Фердинанде, нема ни речи покуде. Јасно је онда шта је дужност српских социјалиста. И они прво морају бити Срби па тек онда социјалисте. Они морају окренути леђа томе Бугарину па нека он сам чита и издржава своје новине, јер потпомагати претплатом такав лист значи радити против свога народа.

M. T.

ПРОГЛАС ПРЕДС. ВИЛСОНА

У понедељак, 16 овог месеца, објављен је један проглас Председника Вилсона, који због оскудице у простору саопштавамо само у изводу.

Пошто је истакао да се живореди на томе да се флота и војска потпуно спреме за рат, Председник изјављује да је то најпростији део дужности Сједињених Држава, јер се њима, ступањем у рат, намеће читав низ других дужности: 1) Мора се спремити што већа количина хране, како би је било довољно не само за земљу и њену војску и флоту, него и за савезнике; 2) Мора се припремити већи број лађа за

пренос ствари које су потребне савезницима, а тако исто треба спремити и све те разноврсне ствари: одело, војничку опрему и т. д. Према томе се апелује на све, а нарочито на земљораднике, фабриканте и железнице, да напрежу све своје силе да у том погледу помогну земљи, а држава ће им излазити у сусрет до крајњих граница. Осим тога, Председник Вилсон апелује на народ да буде штедљив и умерен у сваком погледу, јер је штедљивост, а нарочито у погледу хране, у оваквим приликама грађанска и патриотска дужност.

Ми ни часа не сумњамо да ће сва наша браћа примити срцу ове напомене мудрог Председника и тачно их се придржавати.

НЕДЕЉНИ ПРЕГЛЕД

Последице од ступања Сједињених Држава у рат све су видније и многобројније. Поред Кубе, Бразилије и Панаме, о којима је било говора, против Немачке изјасниле су се још и Боливија, Аргентина, Колумбија, Уругвај и Парагвај. Рат је до сад објавила само Куба, али је код свих ових држава, које су и сувише удаљене од Немачке да би одиста могле ратовати с њом, главно њихова морална потпора. Чињеница да је Србија са својим савезницима била на правом путу и да се одиста борила за правду и слободу сјајно је потврђена ступањем Америке у рат; свака нова држава која се изјасни против Немачке даје такође нов доказ о праведности савезничке ствари. Савезничка ствар у опште је неопходно светла и велика, и Сједињене Државе су је само зато и прихватиле као своју што она има чисто ослободилачки и демократски карактер. Стога што је Америка тиме посведочила сву своју мудрост и сву своју величину, и стога што њен савез одиста значи велику и свестрану помоћ за Савезнике, они хоће достојно и да јој се одуже: Француска и Енглеска шаљу јој ових дана неколико од својих најистакнутијих синова ради преговора за заједнички рад. Ко је тај коме данас нису позната имена Жофр, Балфур и Вивијани? А сва та тројица, у пратњи других истакнутих Француза и Енглеза, долазе у Сједињене Државе као изасланици.

Гласови о миру међутим ни гако не престају. Дабогме да је увек при том реч о понудама централних сила, у којима је стање из дана у дан све неоснијније: Хлеба и хране све мање, број непријатеља све већи, њихова снага тако исто, те према томе не може бити ни говора о нади на неки поволни исход. Сама вест да је огромни ратни зајам од 7.000.000.000 долара — највећи ратни зајам у историји света — изгласан у Представничкој Кући у Вашингтону и да при том нико није гласао „против“, значи један огроман пораз за Немачку и њене савезнике. Она ће боље но ишта друго показати централним силама сву

решеност Америке да скрха неправду и насиље, које оличава Немачка са својим савезницима.

Али је, поред тога, дошло до пораза и на бојном пољу.

Још у прошлом броју јављено је о страховитом енглеском ударцу источно од Араса, који је Немце само првога дана стао 9.000 заробљеника; њихов број поео се у току недеље за неколико нових хиљада. Али је много важније од тих силних заробљеника и силног ратног плена што су Енглези при том заузели венац Виму, који је од врло великог стратешког значаја, и што су прикљештили варош Јан, која је пред нагом. Стога што је Јан главно средиште француских угљаних рудника, његов пад биће за Француску од врло великог значаја, јер је она имала тешкоћа са угљем све од кад су Немци притисли тај крај.

Тачно недељу дана после енглеске офанзиве дошла је сјајна француска офанзива на јужном делу западног фронта. Њен први дан, понедељак 16 априла, стао је Немце 10.000 заробљеника, а избачених из строја у опште, то јест, мртвих, рањених и заробљених Немаца, било је тога једнога дана 100.000. Већ другог дана број заробљених здравих Немаца поео се на 14.000. Овим бројевима не треба тумачења; они сами са собом најбоље казују сву огромност француског успеха, и сву огромност немачкога пораза. Французи су при том узели целу прву немачку линију на фронту од 25 миља, а делом су пробили и другу линију. Немачки противнапад остали су без икаквог успеха, мада су били веома огорчени.

Ови велики успеси наших савезника у тренутку кад уз њих стаје велика и силна Америка мораће да натерају на размишљање и Немце у позадини. Аустроугарска, Турска и Бугарска већ и иначе поодавно размишљају. Ако дакле за досадашње вести о миру и нема званичне потврде, она лако може доћи, јер данас и деца у свим тим земљама мора бити јасно да се оне немају чему надати.

Из Српства и Југословенства

Честитна српског посланика, Г. Љубомир Михајловић, српски посланик у Вашингтону, замолио је преко Југословенске Канцеларије Српску Народну Одбрану да у његово име чести та ускршње празнике свој православној браћи и да изрази наду да ће се до године Ускрсе празно-

вати у слободној и уједињеној отаџбини. Српска Народна Одбрана саопштила је ову честитку свима одборима у земљи, а уједно је и сама честитала ускршње празнике г. Михајловићу.

Из Генералног Консулата Краљевине Србије. Како се у Сједињеним Државама налази

ПАЖЊА ЧИТАОЦИМА!

Због оскудице у простору, преглед ратних догађаја изишао је и овога пута у Недељном Прегледу. Ми на то нарочито скрећемо пажњу читалаца због сјајног француског успеха који је тамо истакнут.

приличан број поданика Краљевине Србије који су без потребних исправа и с обзиром на то што су Сједињене Државе данас у ратном стању када сваки становник треба да има при себи документа о својој држављанству, то овим позивамо све поданике Краљевине Србије да се пријаве Консулату Краљевине Србије како би добили уверење о поданству.

Сваки молилац треба да приложи молби две фотографије (обичне фотографије, какве се за пасоше израђују) и у молби да стави место и дан и годину рођења, да ли је ожењен или није има ли деце, чиме се занима и тачну адресу улице, ме-ста и државе у којој живи.

Молбе треба упућивати на ову адресу:

Consulate General of Serbia
443 West 22nd Street
New York City.

Члановима Српске Народне Одбране. Многи одбори из унутрашњости питали су Главни Одбор на који начин могу бити заштићени они њихови чланови који су раније били аустроугарски поданици. Свима њима јавља се да сваки члан Српске Народне Одбране — а члан је по правилима сваки Србин — који жели заштиту Краљевине Србије треба да се обрати писмено Главном Одбору, па не му се одмах послати готов формулар који само треба да попуни. По том ће свако добити легитимацију која ће му служити као заштита. О овоме ће сви одбори бити извештени нарочитим расписом, али им се то ставља до знања и овим путем.

Нови Настив. У једном од прошлних бројева поменуто је да је познати аустријачки лист, познат под именом „Народно Тривио“, бранио краља Никола, и тако и нехотице отворио очи онима који нису хтели веровати да је краљ Никола аустријски човек. Сад сазнајемо да краљ Никола има свога браниоца и у Европи; то је неки Пера Богдановић. Њега не плава Аустрија, него лич но краљ Никола. Али је врло карактеристично да тај Пера Богдановић није Црногорац, већ неки типски прописвет. Међу толиким Црногорцима није се дакле нашао ни један који би, чак и за добре новце, бранио пред светом очевидно издајство краља Николе.

(Наставак на 4 страни.)

SRBOBRAN

SERB WEEKLY

Published by

SERBIAN EDUCATIONAL AND BENEVOLENT FUND OF SERB FEDERATION „SLOGA“

443 West 22nd Street New York, N. Y.

Business Manager: M. I. Pupin, 443 W. 22nd St., New York, N. Y. TELEPHONE: CHELSEA 6068.

Editor: M. Trivunac, 443 W. 22nd Street, New York, N. Y.

Entered as second-class matter at the Post Office of New York, N. Y., under the act of March 3, 1879.

Наша прва ријеч*)

У овој великој борби између културних европских народа с једне и германско-татарских с друге стране, први су истакли, као један од главних разлога ступања у рат, заштиту малих народа, а као циљ образовање држава на начелу народности.

Без обзира на могућа ријешења политичких питања, ми, избјегла омладина црногорска сматрамо за своју дужност да изнесемо мотиве зашто смо за уједињење Црне Горе са Србијом и осталим Југословенским покрајинама у једну политичку целину. Као синови ове српске покрајине налазимо да смо најприје позвани да радимо на остварењу великог народног идеала, баш и због тога, што су и наши претци, чувајући своју слободу вјековима, на њему сарађивали.

Посље Косовске пропасти велика српска држава скоро сва подјармљена је од Турака. Као и увијек под притиском освајача, наш се народ почео расељавати, и један дио бјегао је у сусједне државе и тамо тражио заштите, а други се повлачио у кршевите и неприступачне крајеве своје отаџбине и тамо оснивао нова огњишта. Тако су постале прве заједнице које су давале јачег отпора непријатељу, и у тој борби нарочито се истакло кршевити дио данашње Црне Горе — Стара Црна Гора. Живели вјековима у тим борбама, Црна Гора је била усамљена све до почетка 19-га вијека, када се на другој страни јавља Србија. Ма колико да је Црна Гора подносила жртве за остварење те велике мисли, ипак није могла постати средиштем националног покрета, немајући за то потребних услова, те према томе ни њена борба није могла заталасати цијело наше племе. С тога је Србија одмах у почетку свог самосталног живота, благодарем свом zgodном положају, узела главну улогу на раду за уједињење. До седамдесетих година сарађивале су упоредно и једна и друга на том великом задатку, а од тих дана почиње мимолажење усљед династичког питања, које су необично искористићвали наши непријатељи. И тако, док је 19-ти вијек дошло другим народима јединство, докле је српски народ остао и даље раскомадан, очекујући дан када ће, уједињен, заузети достојно мјесто међу великим народима.

Почетком 19-га вијека још јаче се осјетило то мимолажење, када Србија узима потпуно вођство нације у своје руке, што је дало повода непријатељима да још више раде на раздору између двије српске државе. Нарочито је Аустро-Угарска, увиђајући опасност у буђењу и прибирању нашег племена, умјела искористити ово вријеме.

Доласком династије Карађорђевића на српски престо црногорски је династија изгубила и последњу наду да ће загошпади свим српским земљама те се баца у наручје Аустро-Угарској, док се Србија у извођењу народног јединства потпуно ослања на Русију. Није потребно напомињати колико је био правилнији и сигурнији пут Србије, која свим својим силама проужава рад на уједињењу.

Првих дана уставног живота, напредни елементи у Црној Гори покушавали су да среде разрижено стање — производ дугогодишње деспотске владавине и луталачке спољне политике. Одмах у почетку увидјело се да су неизводиве унутрашње реформе, јер Круни бјеше тешко раскинути са старим навикама. У таквим приликама још више су се заостриле несугласице између Круне и народа. У колико је Круна више одступала од народне политике и у колико је био јаснији њен циљ, у толико је отпорност народа била већа, чија национална свијест јачаше под утицајем наглога напредовања Србије.

Жалосне афере, бомбашка и Колашинска у Црној Гори и „велеиздајничка“ у Загребу, на којима су се јављали исти свједочи — аустриски плаћеници, а које су биле уперене искључиво против Србије, најбољи су доказ колико се црногорска политика удаљила од српског пута. Морамо напоменути, да су прво у Црној Гори отпочела гоњења најбољих њених синова, а затим у Аустро-Угарској отуџбе наших сународника за велеиздају, зато што су и једни и други тежили Србији и у њој гледали правага представника народних тежња. Оваква несрпска политика оставила је одришене руке Аустро-Угарској за отмицу двије српских покрајине — Босне и Херцеговине, — чиме су тако страшно оштећени наши интереси.

Ни у Балканском рату званична Црна Гора није ишла заједно са Србијом, иначе ни Скадарско ни Албанско питање не би било изношено на дневни ред. Истина, Црна Гора је прва објавила рат Турској, али не по споразуму са Србијом, већ

по споразуму са Бугарском. За нас Црногорце највећа је доbit балканског рата била та, што смо добили непосредну границу са Србијом и неминовно је било потпуно уједињење Црне Горе са Србијом, које је само Европски рат могао омести и одложити.

У данашњем свјетском сукобу, у коме су велики народи устали у одбрану Србије, природно је било да Црна Гора нераздрожно веже своју судбину за судбину Србије и да први топ испален на Београд сматра за почетак непријатељства са Аустро-Угарском. Међутим, зна се, да је званична Црна Гора објавила рат под непосредним притиском народа, онда када су власници увидјели да би свако оклијевање могло изазвати буну. У току овога рата народ и војска стално су изражавали готовост за уједињење, сматрали идеале Србије својим идеалима, радовали се и славили њене побједе као своје. Приликом нашег слома, док је званична Црна Гора водила потајно издајничке преговоре са непријатељем, противу воље народа и савезника, докле је наш народ саосјећао патње брата и у слому Србије видео свој. Природно је било и српски подијелити несрећу и судбину Србије, на што је већ цио народ био готов и за што се била изјаснила Народна Скупштина. Али баш тада у одлучном тренутку најјасније се истакла несрпска политика династије. Дата је могућност непријатељу, да заузме Скадар и одсијече нашу војску одступницу, која се још храбро бораше и одбијаше непријатељске нападе на сјеверним фронтима. Ову срамну издају земље и народа војска је на несрећу осјетила и свихне допкан и поједини одреди почели су се бунити и убијати своје старјешине. Јавно је позната ствар, да је владалац, као главнокомандујући, у очи дана свога бјегства из Подгорице, позвао Црногорце, да иду дубље у унутрашњост земље — на Царев Лаз, — гдје би требало дати одсудну битку, говорећи, да ће и сам погинути за спас и част отаџбине. На велику срамоту народ и војска остојаше тамо готови за борбу, док њихов краљ тајно побјеже из земље и остави све непријатељу. Када се већ сазнало о његовом бјегству завлада опште расуло, а његови агенти су већ били предузели све мјере да нико из земље не изађе.

Сматрали смо за своју дужност, као синови тога народа, да прво изнесемо непобитну истину о прошлогодишњој капитулацији Црне Горе, којом је наш народ незаслужено бачен у ропство европских варвара, и да одбијемо подле клевете на његову до сад ничим неопрјану част, које су протурили и протурају баш они који, увиђајући величину својега злочина, учинио према њему и савезницима, мисле да ће на тај начин себе опрати. То они чине користећи се ропским положајем наше браће, који им не допушта да против тога протестују. Исто је тако за осуду протурање гласова од стране истих криваца, да наш народ неће уједињење, коме је вјековима тежио и за које се вјековима борио, а у коме би и он, као и сви други из осталих Југословенских земаља, — Србија, — једноправно благодети ове заједнице, јер на нашу несрећу нема начина да протестује и да покаже готовост за остварење свога идеала.

Није само национална свијест, која се противи и даљем сепаратном животу Црне Горе, као државе, већ је ту и наш тешки политички и економски положај.

Опште је признање, ако је ико заслужио у овоме рату својим жртвама и натčovјечанским напорима, као и својом беспримјерном вјерношћу идеји великих савезника, да оствари свој идеал, то су Срби. И кад не би био стварни интерес наших пријатеља да на Балкану виде једну велику благородну државу, створену њиховом помоћу, која би служила као брана германској навали, неоспорно је да Црна Гора и Србија морају образовати једну политичку целину. Даље, неразумљива би била заједница Србије са ма којом другом покрајином прије Црне Горе, јер и по свом географском положају и по својој прошлости и етнички оне су недељиве. Наше досадање жртве и будућност племена не дозвољавају одлагање јединства. Уједињењем нашег племена дало би се маха нашем душевном и материјалном развоју; културној Европи једно тако замашно питање не би више задало бриге и то би нам била награда за жртве, које вјековима подносимо бранећи културу од турских најезде. Поглавито народу у Црној Гори учинио би се неопростиви гријех одвајањем од своје браће, јер смо ми вјековима приносили жртве за остварење тога идеала. И најзад, кад је Европа ријешена да државе ствара на принципу народности, природно је да и наше племе буде потпуно уједињено, те према томе не може бити говора о самосталној Црној Гори као држави.

Поред ових моралних и политичких разлога за уједињење говори и наш несносни економски положај. Нема ни једног народа, који је био кроз читаве вјекове у таквим материјалним приликама као наш у Црној Гори. И ту би можда требало тражити узроке, поред оних од унутрашње управе, у нашој заосталости у свим напредним правцима. И ако је наше земљиште великим дијелом кршевито и неплодно, ипак има предјела, који би, рационално обрађени, могли колико толико побољшати наш тешки економски положај, само да је било готовости од стране државе да народ учути правим путем. Изгледа да је власт деценијама радила систематски на материјалном угрупљавању народа, што је изазивало непрестана иселјивања, нарочито у Америку, гдје се и данас налази велики дио наше најбоље народне снаге. Ово иселјавање олакшавало је власницима унутрашњу тиранију, тако да пред Балкански рат сва народна интелигенција или је била у емиграцији или у тамницама. Битни услов за развијање политичких слобода јесте сигуран економски положај, како цјелине тако и појединца. И онда се није чудити што кроз читаву другу половину 19-га вијека није ништа учињено од стране државе за економско побољшање, него се чак и приватној иницијативи онемогућавало сваки рад, како би се лакше одржала унутрашња стег.

Као природна посљедица таквога стања држави је као цјелини био немогућ и живот, и стога су установљавани монополи и узимани зајмови под врло тешким условима, само да се на неки начин продужи политичка независност и државно животање. Још мање се треба чудити, што у таквој држави, под таквим политичким и економским условима — (буџет пред Балкански рат око 4.000.000 франака на 290.000 становника) не може бити говора о модерном уређењу власти, о законодавству, о модерно уређеној војсци и о другим битним одликама државе.

Ово најкраће излагање нашег тешког положаја, није потребно поткрепљивати статистичким подацима, а да се јасно не увиди оправданост наше мисли. Налазимо да капитулација Црне Горе, припремана годинама, а довршена у јануару прошле године, потврђује све претпоставке и пребацивања упућивана управљачима десетинама година од стране напредних елемената и других народних пријатеља.

Осјећајући значај ових дана, ми, синови оног заробљеног народа, избјегли против воље власника, сматрамо за своју дужност упознати наше велике и племените пријатеље са нашим приликама, жељама и потребама. Увјерени смо да би и наша браћа ово исто много изразитије и одлучније изнијели, и да данас нико не би смио говорити о будућој Црној Гори као самосталној држави. Судбина је у толико страшнија што су данас у ропству они који су, се вјековима борили за слободу своју и своје браће и што данас, кад се остварује завјетна мисао Србинова, не само што, издати, не сарађују на њој, већ као робље очекују ослобођење од других.

Вјерујемо да је остварење Ослобођења и Уједињења нашег троименог народа: Срба, Хрвата и Словенаца у једну јединствену државу само питање краткога времена, као и то, да све сплетке издајника и наших непријатеља неће ни за тренутак поколебати одлуку наших моћних савезника да виде наше намучено племе потпуно уједињено

СОЛУН—КРФ—ПАЗИЗ.

„ЈЕДИНСТВО“

Организација избјегле Омладине из Црне Горе

Савезни Гласник

НОВИ ЧЛАНОВИ ПРИСТУПИЛИ У МЕСЕЦУ МАРТУ 1917.

Др. бр.

- 1 Ката Петров.
2 Томо Човило, Илија Балав, Мило Јоветић.
3 Дана Кнежевш, Богдан Класка.
4 Мило Диклић, Мирко Лукић.
5 Јосиф Меткош.
6 Митар Поповић, Никола Маторуга, Петар Јурјевшић.
7 Крето Р. Вуџевић.
8 Стојан Буторовић.
9 Томо Ратковић.
10 Саво Р. Вујковић.
11 Новак Косић.
12 Рада Добричан, Тоша Сташ, Ђура Бремил, Арон Милковић, Тодор Соколовић, Тодор Анђановић, Љуба Ковачевић.
13 Марко Вртникала.
14 Милован Јанковић.
15 Мило Чоруга.
16 Раде Јакуца, Јово Јелован, Ђуро Ђурчић, Војина Граховац.
17 Милан Мамула, Адам Блазевин, Си. Видаковић.
18 Пајо Жарковић, Јанко Хркаловић, Лука Трипца, Стево Вожаковић, Тодор Нинић.
19 Миле Драганић, Исо Јовић, Драгоја Димитић.
20 Милан Репач, Бранко Драганић, Бојана Радојевић, Жива Богосав, Ђорђе Вардакић.
21 Драган Обрић, Дана Бубало, Стеван Мирли, Ђуро Радека, Исо Шкорић, Адам Петричић, Буда Варда, Мило Обрић.
22 Милка Варичак, Стана Ловрић.
23 Милосав Никчевић.
24 Петар Петковић, Јека Петковић, Дана Ђанковић.
25 Благоје Павловић, Илија П. Морнић, Митар Маринковић.
26 Стоја Живковић.
27 Гедо Грбић, Јово Нинић, Петар Штаваллић.
28 Стојан Вукљевић, Душан Тералић, Милка Зимова, Васо Буљич, Мило Пеулић.
29 Давид Јовановић, Јово Драковић.
30 Ђуро Дубалић.
31 Тоша Ковачевић, Рада Воркапић.
32 Оташ Машковић.
33 Дана Ј. Садак, Ђуро М. Диклић, Мило Вудисављевић.
34 Матија Тика, Милан Стојновић, Томо Гроќанш, Митар Кољковић, Љубомир Бричић.
35 Раде З. Вучевић, Душан В. Тералић, Стеван Бавац.
36 Којо Обреновић, Јагода Менџићанин.
37 Милан Вукбратовић, Ђуро Сехалић, Симо Кривокула, Милан Мркић, Алек Спровица, Милош Ајдуковић.
38 Гојко Салатић, Гаврило С. Миланевић, Ђуро Р. Вујачић, Богдан Голедарица, Сава Престојевић.
39 Димитар Петровић, Благо Божић, Ђуро Соњан.
40 Живко Шаулић, Ана Дуќало.
41 Лаза Петковић, Марко Радиша, Лазар Гајичић, Ана Паужаров, Милорад Живин, Стеван Мррепов, Милош Мррепов, Милорад Радиш, Ђуро Лешојевић.
42 Милан Мажковић, Лука Богић, Стојан Јелован, Милош Влаисављевић.
43 Ђуро Радека, Илија Богунчић.
44 П. Ш. Радуловић, Пет. Радуловић, Горић Рајчевић.
45 Јанко Јалац.
46 Шпиро Жељалић.
47 Раде Поповић.
48 Ристо М. Распоповић, Петар Јакуца, Милосав В. Милјатовић, Милан Раствовац, Проко Шорак, Благоје Буха.
49 Милош Виза.
50 Душан Земунски, Јован Тасић, Милан Габаница.
51 Илија Биша.
52 Божо Латинковић.
53 Станко Витњевин, Михаило Бањац, Гајо Вуковић, Симо Репић, Видосава Винчић, Сима Ђаковић, Симо Тркуља, Раде Н. Панић, Илија Рајак, Никола Ђурчић.
54 Ђуро Дуќић, Раде Карановић, Дана Медвић, Јелена Обрадовић.
55 Стојан Добрић, Смиља Вап.
56 Томо Перић.
57 Максим Проданић.
58 Стојан Праштало, Марко Ковачевић, Триво Зорин.
59 Ђуро Крајиновић, Ђусет Селонка.
60 Тодор Ђурић.
61 Михаило Влаисављевић.
62 Марија Грчић, Јован Коруга, Симо Срдп.
63 Глигор Пашајић.
64 Давид Вукша.
65 Димитар Почуча.
66 Тодор Марковић, Спасоје Спашић, Јурица Љубевић, Петар Вучуревин, Јово Францискић.
67 О. Матија Стјачић, Срдан Марковић, Вукосав М. Девин, Иван Буѓатовић, Ристо Шкекић, Вид Баљабан, Радош Раковић, Милета Шкекић, Лаза Минлар, Никола Вукас, Тодор Врдељ, Лаза Вукас, Ана С. Вујиновић, Петар Новковић.
68 Милко Милуш.
69 Алекса Вашић, Јово М. Шакић, Стеван Вејиновић, Божко Кнежевш, Спасенија Мајсторовић, М. Ј. Вурдеља, Јово М. Обсеница, Максим Пјетрићанин, Миле Ј. Ђуѓајевић, Никола Јемањ, Максим Грбић, Љубица Драганш.
70 Илија Пејиновић.
71 Божо Самарџић, Андрија Пјешчић, Ђорђе Савић, Михаило Дебелевић.
72 Зарнија Ђурић.
73 Петаро Станко, Сава Ђурић.
74 Ђуро Боројевић, Стево Мартиновић, Адам Арбутина, Саванко Лесковац.
75 Станко Ђурић.
76 Петар Ниемчевић, Мирко Кевић.
77 Јакоб Тојага, Данило Ј. Лукић, Раде М. Медвић, Петар П. Стоисављевић, Петар Н. Стоисављевић, Лаза Ј. Стоисављевић, Павле Л. Стоисављевић, Милан Ј. Стоисављевић, Сава С. Лукић, Милан Гаумић, Марко Ј. Лабуе, Сава С. Новковић, Милош П. Новковић, Раде Д. Грubiшић.
78 Алекса Раѓановић, Никола Маслак, Љубица Ковачевић.
79 Павло Радуловић.
80 Паво Варал.
81 Милован Бањац, Васо Ковачић.
82 Петар Ваќац.
83 Ђуро Јукић, Никола Шарац, Јово Кољар.
84 Божо Богдановић, Игњат Николић, Сава Драшковић, Јоко Панић, Михаило Ђорђевић.
85 Лазар К. Водовар.

- 272 Милан Комљеновић, Драган Бајић, Ђуро Крстошевић, Димитар Бирач.
273 Лаза Токић, Андрија Саватовић, Васо Секулић, Стево Гучуља, Милан Кретић, Илија Јеремић.
274 Гајо Смиљанић.
275 Јелена Рашић, Ката Добрић.
276 Владимир С. Опачић, Петар Шелић, Петар Чудић.
277 Стојан Раѓановић, Милан Лаврић, Павло Дудковић, Илија Мартиновић, Милан Јекић, Нинко Поповић, Јован Милевић, Тодор Дуќовић.
278 Милан Мандић, Дева Вап.
279 Ђуро Стамболија.
280 Станко Звездар.
281 Стево Ресеновић.
282 Ђуро Векић, Ђурач Драча, Јован Ковач, Милош Ковач, Јово Радошевић, Јово Цигановић, Илија Антоновић, Стојан Граховац, Милан Цигановић, Јандрија Драча.
283 Паулина Студен, Милан Тумора, Анђа Кончар, Милош Ивановић, Ђуро Драговић.
284 Стево Куќић, Раде Ј. Медвић, Никола Медвић, Васо Карановић, Давид Војиновић.
285 Никола Почуча, Димитар П. Вујиновић, Јосиф А. Павлиши, Димитар Поповић, Ђорђе Бобић, Милосав Вујиновић, Ђуро П. Корица, Симо Вјешти, Стеван Муниџаба, Илија Г. Вујиновић, Марија Чоловић, Никола Петровић, Мило Р. Соњан, Раде Милеушић, Јово Гудељ, Сава Осмокровић.
286 Илија Качар, Јосо Језичић, Милош Нивошевић, Раде Масловара, Анка Мрреповић, Павло Поповић, Јово Милковић, Јово Новковић, Мило Деветак, Никола Мрреповић, Снежана Цимета, Петар Деветак, Петар Ивковић, Милош Несторовић, Стојан Вукотић, Адам Мрреповић.
287 Марија Ђ. Буѓан, Ангелина П. Драговић, Милка М. Бољић, Стана П. Копреница, Милка Милевић, Марија Д. Крајач, Милан Млађан, Мила Поповић, Смиљана М. Јончар, Мила М. Драговић, Милка Т. Мркић, Марија Угјешиновић.
288 Јово Обуљина, Стеван Чуковић, Лука Хајдинић, Митар Поповић, Тодор Поповић, Јурић Никчевић, Јован Поповић, Петар Кас, Ђуро Поповић, Илија Бекин, Миле Милатовић, Петар Долић, Јован Савурџић, Остоја Кретић, Милован Вујачић, Јово Вучковић, Милош Криваца, Мојо Милатовић, Марко Реџић, Јово Димитровић, Лука Поповић, Илија Станић, Стево Вучковић, Раде Суботић.

ЧЛАНОВИ ПОВРАТИЛИ СЕ СА ПОВРАТНИМ ЛИСТОМ

- 47 Таназија Пашућа, Илија Лека, Проко Дољин, Ђуран Драгосавац.
85 Раде Радаковић.
90 Петар Богдановић.
120 Вид. Томашевић.
121 Јово Радаковић.
129 Ђуро Мрреповић.
275 Ђуро Родп.

ЧЛАНОВИ ПРИСТУПИЛИ СА ПРЕСТУПНИМ ЛИСТОМ

- 3 Милош Стјеповић.
6 Милан Секулић.
15 Сава Милковић.
19 Илија Менџићанин.
26 Милан Даребић.
30 Богдан Ковач.
74 Новак Новковић, Јања М. Новковић.
75 Никола Милковић.
81 Стево Љубичић.
103 Ђорђе Грубић.
113 Вукан Кусановић.
115 Бранко Брусин.
117 Богдан Видић.
148 Гаврило Муљас.
193 Стојан Вислић.
215 Јоко Рашић.
292 Никола Шупица.
296 Марко Станић.
298 Станка Јовић, Боја Јончар, Милка П. Кекић, Ката П. Вујачица, Милан Вучковић, Стана Поповић, Милан С. Бабић, Станица Ђурица, Михаљка Валентић.

ЧЛАНОВИ ОДСТУПИЛИ СА ОДСТУПНИМ ЛИСТОМ

- 15 Вукан Кусановић, Анго Јанковић.
31 Бранко Брусин.
47 Никола Мајсторовић.
49 Гаврило Муљас, Јоко Рашић.
71 Манојао Усаељац.
93 Тодор Пејиновић.
101 Веселин Паша.
103 Мило Ковачевић, Милан Секулић.
107 Ђуро Косован, Марко Станић, Триво Милошевић, Симо Станић, Јово Павлиши, Никола Станић.
120 Тодор Пјешчић.
126 Стеван Тодоровић.
129 Милан Медвић, Алви Обрадовић, Андрија Медвић.
148 Стојан Беклић.
172 Мило Марпић.
188 Јован Јањић.
190 Илија Менџићанин.
216 Ђуро Грубић.
231 Јово Боротић.
234 Јован Адамов.
251 Радаш Гудлић.
284 Станка Јовић, Боја Јончар, Милка П. Кекић, Ката П. Вујачица, Милан Вучковић, Стана Поповић, Милан С. Бабић, Станица Ђурица, Михаљка Валентић.

*) Ово је прва реч набегле и већ пре неколико месеци организоване Српске Омладине из Црне Горе, која је објављена у многим савезничким листовима у Европи и коју ми је, као своје сараднику, организација „Јединство“ упутила да је објави и у америчкој српско-хрватској и словеначкој штампи.

Организација „Јединство“, организација набегле српске омладине из Црне Горе, којој је сада главно седиште у Паризу, преговорила је у име српског народа у Црној Гори, у име свих свесних и поштених Срба-Црногораца и ја најуглавније можда све народне америчке српско-хрватске и словеначке листове да је, због отараја којој је носељени, напуне дошати.

Њујорк, април 1917.

С. Богдановић.

ЧЛАНОВИ БРИСАНИ

- Сава Бајат, Илија Павлица, Тодор Дивљак... 7 Раде Врчар... 11 Вукота Булаш, Данило Т. Вујачић, Ристо Милић...

СРПСКА НАР. ОДБРАНА

ИЗ КАНЦЕЛАРИЈЕ ГЛАВНОГ ОДБОРА СРПСКЕ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ У АМЕРИЦИ.

1. Одбори Народне Одбране.

До сада постоје ови Одбори Српске Народне Одбране у вези са Главним Одбором:

- 1. Лакавана, Њ. Ј., 2. Елизабет, Њ. Џ., 3. Стилтон, Па., 4. Саут Бетлехем, Па., 5. Мидланд, Па., 6. Панетаун, Па., 7. Лебанон, Па., 8. Мекиспорт, Па., 9. Дукин, Па., 10. Вилмердинг, Па., 11. Вудлаун, Па., 12. Акрон, О., 13. И. Јунгстон, О., 14. Кливланд, О., 15. Јорен, О., 16. Стубенвил, О., 17. Барбертон, О., 18. Канал Довер, О., 19. Гери, Инд., 20. Саут Бенд, Инд., 21. Чикаго, Ил., 22. Де Калб, Ил., 23. Детроит, Мич., 24. Кансас Сити, Кансас, 25. Портланд, Орегон, 26. Рапсон, Коло., 27. Чихолм, Мин., 28. Вест Дулут, Мин., 29. Минеаполис, Мин., 30. Сиаг, Вашинг., 31. Милвоки, Вис., 32. Масон Сити, Ајова, 33. Ранкин, Па., 34. Си нсинати, О., 35. Ст. Луис, Мо., 36. Кејвани, Ил., 37. Крусибл, Па., 38. Тајл, Кал., 39. Гленсо, О., 40. Литсел, Па., 41. Варднер, Ајдахо, 42. Ст. Клервил, О., 43. Рут, Нев., 44. Балтиморе, Мд., 45. Саут Омаха, Небр., 46. Рок Спрингс, Вајо., 47. Бланфорд, Инд., 48. Лид Сити, Со. Дак., 49. Бивер Фалс, Па., 50. Месни Одбор за Хештремик и Хајланд, Детроит, Мич.

2. Развијање организације.

Као што се види из предњег броја до сада основаних Одбора, Народна Одбрана се развија врло брзо. До сада је организована цела Пенсилванија и Охајо, велики колонијски центри Детроит, Чикаго, Милвоки, Минеаполис и Сиаг. Организација се преноси на запад. Ових дана отпочео је рад на организацији у Калифорнији. У централне и западне крајеве отишли су ових дана нарочити изасланици да помогну при стварању организације.

3. Правила Народне Одбране.

Правила Народне Одбране готова су и разаслата свима основаним Одборима. Сваки ко жели да има правила нека их тражи од Одбора у својој колонији. Они, који желе имати правила, а немају још Одбора у својем месту нека затраже правила од нас. Онима који су их већ тражили ми смо послали.

Главни Одбор примио је до закључно 14 априла 1917 ове прилоге:

Table with 3 columns: Number, Name of the branch, and Amount. Includes entries like '1. Одбор Срп. Нар. Одбране, Крусибл, Па. \$ 16.25', '2. Одбор Срп. Нар. Одбране, Мекиспорт, Па. 78.50', etc.

Т Р А Ж Њ А

Српско Америкаанско Друштво бр. 27, С. С. С. у Чикагу, Ил., тражи свога члана Видака Продановића, за кога не зна већ дуже времена, те се исти умољав да се чим пре пријави своје друштво на адресу: 2472 Блу Ајланд Авњу.

Т Р А Ж Њ А

Тражи се Спасоја Копривица, који се је пре две године налазио у Ангелс Камп, Кал., да се јави доље потписаном; или који би знао за њега да ме о тој извести, за што ћу бити веома захвалан.

Јошо Гудељ, члан др. бр. 15, С. С. С. Адреса: Бокс 488 Цаксон, Кал.

Пријем ових свих сума је потврђен са захвалношћу. — Листе прилагача, које су послате, биће накнадно објављене.

Моле се прилагачи да новац шаљу САМО ЧЕКОМ или УПУТНИЦОМ.

СПИСАК ПРИЛАГАЧА:

- Рандсбург, Кал. Срби у горњем месту сакупише \$14 за Бож. Дарак Српској Војсци. Дароваше: по \$4 Илија Кошељ, Станко Радич, Бошко Радич, По \$2 Коста Комитовић. Бенуау, В. Вирч. Срби у Бенуау, В. Вирч. сакупили су \$24 за Бож. Дарак Српској Војсци. Приложили су следећи: по \$2 Лука Ковачевић, Душан Ковачевић, Дале Ковачевић, Раде Мачин, Раде Бајковић, Илија Беквић, Јово Рањковић, Јуро Јанковић, Марко Јанковић, Благо Бајковић, Андрија Радковић, Нико Васосић. Росланд, Б. К., Кан. Чланови друштва број 185 Савеза Слоге у Росланду, Б. К. приложили су \$55 за Бож. Дарак Српској Војсци. Даровали су по \$4 Милана А. Срдановић, Јакоп К. Срдановић, Трипун Брекшић, по \$3 Стеван Срдановић, Стеван Вукмировић, по \$2 Милош Пушеша, Лука Шпишић, Морис Јучић, Миле Валуша, Драгиша Јанковић, Раде Терзић, Анка С. Вукмировић, Јово Врешчић, Гајо Језовић, Марко Језовић, Стеван Третић, Гедо Лекић, Мило Ружич, Јово Зубеница, Раде В. Радаковић, Раде Војановић, Петар Вукчић, по \$1 Милуша С. Срдановић, Драгиша С. Срдановић, Зорка С. Срдановић. Цаксон, Кал. Месни Одбор Срп. Н. О. у Цаксону, Кал. сакупио је \$44 за Српску Ратничку Сирочац, а \$25 за Бож. Дарак Српској Војсци. За Бож. Дарак даровали су: по \$10 Благоје Вујичић, по \$4 Сава Вуковић, по \$2 Крсто Мареза, Јово Косић, Јуро М. Самарцић, Мило Бегешић, Петар Милеушић, по \$1 Тодор Тупуш. Лебанон, Па. Срби у Лебанону, Па. приложили су \$20 за Бож. Дарак Српској Војсци. Дароваше: по \$2 Милан Вујичић, Јуро Вујичић, Никола Стањчевић, Тешо Милановић, Петар Николић, Драгутин Решић, Петар Јовић, Павло Рабањановић, по \$4 Милош М. Васиљевић. Лиорја, Па. М. О. Срп. Нар. Одбране у Лиорји, Ин. одржа је забаву у корист Срп. Црв. Крста, и од чистог прихода послао је Центру Одбору своту од \$150.— Нарочиту хаалу Одбор изјављује Даници Магарев, која је поконила диван јастук за који је добијено \$68.80. Добровољне прилоге даровали су: по \$5 Тамбурашко Друштво, Стева Вукчић, по \$2 Младен Цветковић, Сава Стојишић, Јура Јурић, Милан Срдич, Јоца Белли, Миша Исакос, Тома Лузурос, Страни Васил, Н. Н., Мија Тошић, Геша Чавић, Ваца Јанков, по \$2.10 Јоца Белли, по \$1 Сава Срданов, Никола Срдич, Шандор Мрванов, Мила Мрванов, Милан Зарић, Паја Магарев, Ненад Пучар, Шандор Сташић, Милош Грујић, Душан Пучић, Сређоја Петровић, Сава Команов, Богодуб Хамац, Степа Палаво, Лазар Палавић, Живко Васић, Трина Микић, по \$0.50 Рус, Н. Н., Јиван Алексић, Младен Магарев, по 15ц Јанко Сташић. Чист приход је изнео \$142.05, чланске уплате износиле \$25, укупно чини \$167.05. Послао Централном Одбору у Њујорк \$150, остало у багајници \$17.05. Лорен, О. У кући код Симе Мусулини у Лорену, О. сакупили су \$25 за Бож. Дарак Срп. Војсци. Дароваше: по \$5 Симо Мусулић, Јуро Ракас, по \$4 Алекса Митић, Раде Јачић, по \$3 Мале Капелета, по \$2 Ђоко Мусулић, В. Н. Митић. Њујорк Сити. На забави Женског Одбора Српске Народне Одбране у Њујорку даровали су добровољне прилоге следећи: по \$10 А. Алексић, по \$6 Др. Милош Ришавић, Павле А. Павловић, по \$5 Милан Јетинић, Душан Тригичевић, Вид Вулић, Бошко Јузулов, по \$4 Марија Тивановац, по 3 Радислав Павловић, Смиљка Јеркова, Мита Беканов, по \$2 Ана и Гангорије Петровић, Зора и Јован Екверовић, Н. Келерман, Ми хало П. Тривановић, Сестре Димитријевић, Бранко Стојановић, Драгомир Мило јевити, Јован Микић, Софија Стојановић, Сава Јуришић, А. Деснић, Мара Константиновић, Анка Грујић и кћи, Нанка и Александра Миросављевић, Драг. Милевић, Боривој Јаска, Ф. Обрадовић, Бранко Пекић, Д. Богдановић, Љуб. Савенић, по \$1.50 Милан Сивчев, по \$1 Стапислав Вуковић, Петар К. Ђиповић, Исо Пулајевић, Анка Тројановић, Душан Јичић, Стева Ђераковић, Марко Угреновић, Стева Стојановић, Стева Бабић, Ф. Дејак, Вада Петровић, Вада Петровић Кансасанд, Њ. П. Црета Станулова, Лаза Арван, Милош Свирчев, Милош Кешић, Марија Фуки, Илија Мустур, Милан Бешалић Славоко Томин, Јељеније Костић, А. Доклетић, Јанка Милошевић, Јура Милошевић, Вељко Петровић, Чедомир Јерков, Н. Н., М. Д., Милан Недочић, Бојана Боршоска, Два Хрвата, Никола Јујевић, Јован Багајевић, М. Драговић, Д. Драговић, А. Боуза, Андра Паулиновић, Јанка Језавић, Милена Језавић, Меланија Перквалски, Веља Срдановић, Стеван Поповић, Јоца Вулић, М. Михаловић, Зорка Адамовић, Душан Урамов Ана и Јама Дубока, Сава Веселиновић, Коста Перквалски, Милан Арван, Петар Ђорђевић, Н. Н., Сима Сташић, Ђ. Буновић, П. Алексов, С. Стојановић, С. Салкерић, Гавра Грујић, М. Милутиновић, Воја Јовановић, Мерија Хајинић, по 50ц Олга Милошевић, Милутић Јовановић, Тома Срезовић, А. Боуза, Ђ. Ковачевић, Н. Н., Јован Бердић, М. Шовљански, М. Павловић, Ђ. Вуновић, Милош Вуковић, Олга Кузмановић, Аделе Флорезо, Марија Тошве, Ј. Ваер, Д. Стилдери, Валенти. Друштво Удружења Срби даровало је \$59.35 која је свота прикупљена на њиховом базару, на истој забави. У ствари даровали су: Друштво Удр. Срби боа и муф, Крста и Зорка Јокић, једну сребруну чинију за воће.

- Софија Поповић, један прслук и капу. Слава Владисављевић један свилени јастук. Јула Марковић један чаршав, ручни рад. Богдан Јурај једну шунку и разне бакалске ствари. Л. Букалица поклонило је Боа и муф. Свима прилагачима најтоплију захвалност изјављује Управа Женског Одбора Српске Нар. Одбране у Њујорку. ПИНАГОФ, Аласка. Срби у горњем месту сакупили су \$30 за Божићни Дарак Српској Војсци. Даровали су: по \$10 Лазар К. Војовар, по \$6 Гојко В. Радуловић, по \$5 Мило Р. Ђурановић, Јован Т. Ковачевић, по \$4 Марко П. Павловић. Акрон, О. На Крсном Имену код Саве Малешевог у Акрону, О., сакупљено је \$30 за Бож. Дарак Српској Војсци. Дароваше: по \$5 Иван Николић, по \$2 Сава Малешев, Раде Машешев, Лаза Јопшић, Марко Галица Машешев, Лаза Јопшић, Марко Галица Машешев, Михаило Кесич, Никола Кондић, Никола Цркунски, по \$1 Мија Топаловић, Данило Петровић, Рада Петровић, Јевта Новоковић, Јован Мајкић, Јера Комедић, Јура Веатић, Коста Марић, Лука Јанковић. Јунгстон, О.Н. Срби у горњем месту сакупили су \$16 за Бож. Дарак Српској Војсци. Дароваше по \$4 Никола Ергарац, по \$2 Крсто Белацки, Глиша Белацки, Миле Стевић, Никола Штрбац, Миле Кајганић, Стојан Берова. Рут, Невада. Срби у Рут, Нев. даровали су \$95 за Бож. Дарак Српској Војсци. Приложили су: по \$5 Никола В. Делни, Јован Н. Радуновић, Никола Т. Привић, по \$4 Јован С. Карип, по \$2 Душан П. Пендо, Мило А. Привић, Сима И. Грубић, Проко П. Вукотобровић, Владимир С. Олачић, Михаило Мочинковић, Владимир Смиљанић, Милош Ј. Мандарић, Милан Д. Поповић, Илија Ј. Ђосић, Душан И. Котарац, Димитар Т. Привић, Мара С. Грубић, Вољко Вуковић, по \$1 Широ Г. Рањчевић, Раде Ковачевић, Исак М. Јукић, Јово Милеушић, Милана Мандарић, Радо М. Јукић, Миле Миленић. На Крсној Слави бране Нике Т. Јазина, Јубомира Граховца и Илије Ј. Писина, у Рут, Нев., за Бож. Дарак Српској Војсци дароваше: по \$7.50 Душан И. Котарац, по \$5 Нико Т. Јазина, Симо И. Грубић, Вајо М. Јукић, Франк Фишер, по \$3 Илија Ј. Ђосић, Михаило И. Грубић, Милан Д. Поповић, по \$2 Јубомир Граховић, по \$1 Јово Милеушић, Ђорђе Димитријевић, по 50ц Тодор Поповић—мали. Кокемауг, Па. У навестају прилагача Срба из горњег места за Бож. Дарак Српској Војсци изостављено је случајно да је Јуро Скелдзија приложио \$26 што се овим допуњује. Карнеј, Ајова. Срби из горњег места даровали су \$8 за Бож. Дарак Српској Војсци. Приложише по \$2 Милан Почуча, Станко Почуча, Алекса Гаумац, Симо Гаумац. Акрон, О. На Крсној Слави код М. Говорчиновића у Акрону, О., сакупљено је за Бож. Дарак Српској Војсци \$36. Дароваше: по \$5 М. Говорчиновић, Никола Пајчић, Јован Мрвановић, Милан Рашић, по \$2 г-ња М. Говорчиновића, Марко Н. Димитић, Вукмир Симић, Петар Шутвар, Жарко М. Бушчић, Стојан Зрпковић, Стево Вуја стновић, Алексије Николић. Ст. Луис, Мо. Преко г. Ивана В. Лакина, Ст. Луис, Мо., приложили су за Бож. Дарак Српској Војсци следећи: по \$2 Ђорђе Ковачевић, Никола Јерковић, Анка Јерковић, Иван В. Јакић, Петар Петковић, Максим Зеленовић. Кливланд, О. Као Српских Сестара у Кливланду, О., сакупљено је на својој забави \$21 за Бож. Дарак Српској Војсци. Даровали су следећи: по \$2 Никола Диплић, Станко Симић, Вука Добрић, Милана Зарић, Ленка Стојишић, Дале Јегарац, Јура Стојишић, Перина Јуришић, Младен Веселић, Милан Мусаљ, по \$1 Илија Јегарац. Добровољне прилоге даровали су још следећи: по \$1 Рајко Бјавић, Јован Иликовић, Цветко Дункић, Станко Симић, Милош Остојић, С. Вољкић, Спасо Вукчић, Јанка Поповић, Јован Илић, Јован Видовић, Стева Обрадовић, по 50ц. Марко Странић, Марко Маришић, по 25ц. Милан Вуксан, по 15ц. Зорка Загорац. Хазелтон, О. На Крсној Слави код Владимира Милошевића, Хазелтон, О., сакупљено је \$115 за Бож. Дарак Српској Војсци. Даровали су следећи: по \$10 Никола Барберић, по \$5 Илија Ђиповић, Љубан Булац, Јован Драгичевић, по \$3 Ђорђе Вучићевић по \$2 Јован Ђиповић, Владимир Милошевић, Перо Арсенић, Илија Грбић, Павло Кос, Јуро Јемић, Ђ. Премаусић, Мирко Буцило, Јуро Врешац, Стево Бурсац, Лаза Драгијевић Милета Косановић, Раде Косановић, Симо Јакић, Милан Врешац, Симо Ђиповић, Стево Бурсац, Симо Томаш Никола Радаковић, Петар Јекић, Стево Команац, Миле Зубер, Јово Димитровић, Павле Ручић, Лаза Ручић, Марко Мариновић, Тома Арлов, Никола Орешчанић, Алекса Шамо, Мило Вучковић, Никола Зубер, Адам Дробинац, Гајра Галица, Раде Јовановић, Гајра Шешуи, Илија Јураковић, Миле Арбутина, Мојсија Соја, Миле Јовић, по \$1 Јевта Вудлиер Ваја Пауковић, Марко Злојутро, Марко Драгичевић, Перо Лончаревић, Јубомир Јончар, Симо Радаковић, Милан Котур, Ст. Тороман. Детроит, Мич. Стева Сипљаревић у Детроиту, Мич. прикупио је \$17 за Бож. Дарак Српској Војсци. Даровали су: по \$2 Велимир Пр-

- вукот, по \$4 Мила Кокић, по \$2 Велимир Луковић, Јоца Стефановић, Андрија Поповић, Јоца Јовановић. Галвестон, Тексас. Срби у Галвестону, Тексас, прикупили су \$170 за Бож. Дарак Српској Војсци. Дароваше: по \$20 Срп. Д.Д., „Сп. Сава“ број 23 Савеза Слоге, по \$10 Мија Пуц, по \$6 Илија В. Церовић, Петар В. Ковачевић, Васо Р. Ковачевић, по \$4 Алекса Вушковић, Илија Врховић, Саво М. Поповић, Душан Врховић, Илија Ж. Шабановић, Јован Сабалић, Јуро Вуковић, Саво Ивањишевић, Божо Војовар, Митар Тупуш, Стјепан М. Андрић, Данило Тражиљук, Петар Стојановић, Лазар Д. Вучетић, Ђорђе Радовић, Милош Самарцић, Милана И. Шабановић, Лесо Ђ. Јанчић, Милан В. Суботић, Шоро Ђ. Рутешић, Мирко Лековић, Јово П. Јанчић, Јован Н. Вучетић, Јован Ковачевић, Сава Ј. Ковачевић, Милан Ковачевић, Триво Рутешић, Риста П. Ковачевић, Мирко Д. Гаушац, Мијајо Самарцић, Никола Кешеш, Спасоје К. Јанчић, Јура Ј. Перовић, Галгор М. Шолаја, Симо П. Перовић, Павле К. Ковачевић, Гојко Вучетић, Коста Јапан, Павле Кешеш, Никола Јапан, Марко Самарцић, Новича Вучетић Благоје Вучетић, Максим Јапан, Митар Д. Гаушац. Детроит, Мич. У кући Нове Херцете, Детроит, Мич., сакупљено је \$14 за Бож. Дарак Српској Војсци. Дароваше по \$2 Нова Херцет, Ката Херцет, Лаза Н. Херцет, Милана Н. Херцет, Никола Н. Херцет, Миланко Н. Херцет, Милана Н. Херцет. Питсбург, Па. На седници Срп. Д. Д. бр. 8 Савеза Слоге сакупљено је \$27 за Бож. Дарак Српској Војсци. Дароваше: по \$5.00 Петар Корича, Никола Н. Јанковић, по \$4 Боривоје Јовановић, по \$2 Милан Карац, Милош Орешчанић, М. Војовић, по \$1 Мија Поповић, Драгутин Мудрић, Милан Барш, Јуро Карац Саво Раствовац, Никола Вукотић, Илија Радаковић. Купертон, Кал. Срби у Купертону, Кал., приложили су за Божићни Дарак Српској Војсци \$41, а дароваше по \$5 Х. Крег, по \$4 Мило Ј. Медар, Ђорђе Ј. Чичковић, Бошко Т. Ваљ, по \$2 Илија Ј. Галишић, Јово Кошковић, Ђорђе А. Пендо, Мило И. Пешко, Јово Сузавер, Душан И. Пешко, Обрад Н. Коран, Стјепан С. Поповић, Херберт, Паш, Јуро С. Киперан, Живко Гаушац, по \$1 А. Двана по 50ц. Иван Јаковчевић, Симо Ђ. Киперан. Бујт, Монт. Срп. Д. Д. Срп.-Босњско Братство бр. 287 Савеза Слоге у Бујту, Монт., сакупило је \$32 за Бож. Дарак Српској Војсци. Дароваше: по \$2 Раде Бошковић, Широ Радаковић, Илија Вујичић, по \$1 Вуко Вукчић, Божо Вуксановић, Стево Н. Станишић, Марко Вукотић, Филип Пренковић, Марко Дулетић, Јуро Ј. Франетић, Вуко Војковић, Саво Бечин, Иво Франетић, Јуро М. Франета Перо Франета Перо Краповић, Раде Богетић, Стево А. Сташић, Томо Радаковић, Јово Кнежевић, Божо Ј. Петровић, Андрија Јучић, Јово И. Дулетић, Нико Поповић, Филип Магарак, Воић Лазаревић, Машо Вољковић, по 50ц. Јуро Петковић, Лука Тучевић. Кансас Сити. Срби у Кансас Сити, сакупили су 14 долара за Божићни Дарак Српској Војсци, даровали су следећи: по 2 долара: Јуро Т. Јовић, Марко Т. Јовић, Јанко Т. Јовић, Миле Ф. Јовић, Никола Потковић, Миле Петровић, Јозефина Потковић. Питсбург, Па. На крштеној забави Николе си на Пери Мишчевића из Питсбурга, Па., сакупљено је 24 долара за Божићни Дарак Српској Војсци. Даровали су следећи: по 6 дол.: Божо Медаковић, по 2 дол.: Илија Радошевић Раде Мудрић, Перо Вуковић, Душан Медаковић, Божо Стипановић, Перо Мишчевић, Богдан Косановић, Милета Мудрић Симо Прглага. Портланд, Орег. На седници друштва „Уједињено Српство“, број 14. Савеза Слога, у Портланду, Орегон, сакупљено је \$55.50 за Божићни Дарак Српској Војсци. Даровали су следећи: по 20 дол.: Уједињено Српство; по 5 дол.: Радоња Никић, по 4 дол.: Никола Јовановић; по 3 дол.: Јово Подковић, по 2 дол.: Максим Ковачевић, Димо Јунушки, Тришко Илић, Бајо Поповић, Илија Митиновић, Лука Кадријевић, Никола З. Мијовић, Миран Јукић, по 1 дол.: Митар Перовић, Јура Ковачевић, Милан Лемајшић, Јован Рањковић, Новак Гојић, по 50 центи: Воић Стаић. Вест Дулут, Мин. На годишњој скупштини друштва „Св. Троица“ број 145. Савеза Слоге, у Вест Дулуту, Минесота, било је сакупљено за Божићни Дарак Српској Војсци \$96.— Даровали су следећи: По \$50.— Друштво Св. Троица, бр. 145. Сав. Сл. По \$6.— Јоко Зиројевић, Тришко Таушпан, по \$4.— Лаза Вуксанов, Ђорђе Чорлија, по \$2.— Обрад

- Самарцић, Крсто Чорлија, Марко Чорлија, Јован Петковић, Широ Чорлија, Машан Р. Думовић, Перо К. Шалетић, Петко Р. Пејовић, Пеко Станишић, Душан Пешчић, Данило Ковач, Славоко Чорлија, Петко Самарцић. Бингам Кејон, Јута. На седници Друштва „Милош Обилић“, број 90. Савеза Слоге у Бингам Кејону, Јута, сакупљено је \$63.50 за Божићни Дарак Српској Војсци. Даровали су следећи: по 5 дол.: Петар Сузковић, Јово Чанковић, Васо Д. Богдановић, Никола Човић; по 2 дол.: Исо Цегина, Филип Жигић, Драгослав Жигић, Јово Венновић, Дале Човић, друштво Никола Ковач, Божо Узелац, Дале Жигић, Миле Сердар, Исо Милеусић, Милица Милеусић, по 1 дол.: Никола Милеусић: Мила Мандарић, Исо Подковић, Миле Милеусић, Миле Ракић, Сава Ковач Лука Почуча, Раде Уљинић, Исо Мирић, Димитар Басарић, Миле Басарић, Миле Басарић, Дале Басарић, Петр Мандарић, Лука Ракић друштво, Марија Узелац, Илија В. Радаковић, Раде Вуковић, П. Драгосавац, Петар Ковач, Петар Ђковић, по \$1.50 Павло Пешковић. Ист Јунгстон, Охајо. Српско Певачко Друштво, „Војвода Путник“ у Ист Јунгстону, О., приредило је две забаве у корист Српске Ратничке Сирочади. На забави 8. Јануара 1917. г., приложили су следећи добровољне прилоге, по \$5.— М. С. Дјаковић, М. Х. Шоња, Никола Бајић, Ђорђе Јаковић, Ваца Јанковић, Ђорђе Миликовић, по \$3.— Влајко Панић, Никола Црнар, Мирко Весић, по \$2.— Никола Буквић, Станко Војиновић, П. С. Петровић, Милан Зафировић, Милан Магдић, Кузман Стојановић, Никола Вуковић, по \$1.50 Крун Вукотић, Станко Стојшевић, по \$1.25 Сава Кнежевић, по \$1.— Милвој Савић, Душан Савић, Петар Зидлар, Тодор Нешчић, Никола Виљковић, Никола Вуковић, Јоца Прогова, В. Чавић, Стој. Вуковић, Марко Вићдобра, Митар Вуковић, Живко Брајовић, Вид Перичић, Петар Баровић, Марко Рајчевић, Милош Окановић, Светислав Милутиновић, Паја Перенчевић, Никола Сузић, Видосава Секулић, Крдул Секулић, Мајк Физери, Илија Опачић, Ч. Ваговић, Џан Шестар, Војислав Нешчић, Родолюб Милошевић, Стојан Ђурашевић, Стојан Лазич, Ђорђе Миловић, Стојан Давидовић, Митар Милеушић, Спасоје Милеушић, Давид Стојановић, Триво Видковић, Лаза Стефановић, Стево Ситичић, Крета Радаванов, Стева Павков, Јубиша Чокотић, Светозар Марковић, Вељко Буквић, Иван Сеница, Драгутин Кришковић, Урош Лазич, Мато Војак, Павло Асада, Веља Панић, Никола Јанковић, по 50 центи Јово Рокнић, Томо Вишњевић, Јово шука, Тешо Кошић, Илија Трифковић. На забави од 28. јануара 1917. г. даровали су добровољне прилоге следећи, по \$5.— Ваца Јанковић, Милорад Ангелић, Вељко Пивар, Ваца Константиновић, Миле С. Дјаковић, Михаило Шоња, по \$3.50 Јово Вучковић, по \$3.— Бока Топаловић, Милан С. Павловић, по \$2.— Никола Достичић, Лаза Рацета, Миле Деспотовић, О. Никола Стојановић, Прока Дабић, Милан Боршоски, Душан Комелнић, Јосип Бараћ, Јоца Уљеша, Мирко Весић, по \$1.50 Ђорђе Ђаковић, по \$1.— Стева Петровић, Петар Јукић, Борта Јукић, Стева Јановић, Милан Кучевић, Душан Дабић, Прока Белацки Алекса Јаковић, Милан Кнежевић, Ваца Чавић, Тоша Букинац, Никола Ракић, Милан Кришковић, Милан Петровић, Ник Зосев, Ј. Нергар, Никола Црнар, Никола Зарић, Јевта Мисирача, Јово Миловић, Столе Маричић, Марко Влагић, Милан Царић, Илија Јаковић, Петар Јанковић, Милош Станић, Веља Панић, Милош Поповић, Милан Рансављевић, Столе Трукуша Олга Бараћ, Ната Стеванчева, Јубица Чокотић, Никола Језовац, Паја Перенчевић Теодор Дабић, Никола Радаковић, Мирко Величкивић, Ђорђе Милутиновић, Стева Ситичић, по 75 центи Симо Панић, по 50 центи Драгиша Петровић, Крајнац, по 25 центи Ф. М., Живко Брајовић.

ИЗВЕШТАЈ

о раду и прилозима Срба града Њујорка Српској Народној Одбрани од почетка европског рата до данас.

1. Прилог друштвима:

Table with 2 columns: Name of organization and Amount. Includes Женски Одбор, Удружени Срби, Српско Невачко Друштво „Гусле“.

2. Прилог појединаца:

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes Сакупљено од појединих Срба ван друштвима и од странаца у граду Њујорку.

3. Прилог г. М. И. Пупина:

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes Професор М. И. Пупин приложио је од почетка рата до данас само преко Централног Одбора Срп. Народне Одбране.

Њујоршки Срби су приложили и сакупили од 3. августа 1914. до 15. априла 1917. г. \$37,226.59

Примедба: Рачунајући, да у граду Њујорку има 500 Срба и поделивши на 500 једнаких делова своту од 6,510 долара и 83 цента, т. ј. прилог горе поменутих Њујоршких друштвима, долази се до закључка, да је сваки Њујоршки Србин приложио за Српску Народну Одбрану по 13 долара и 2 цента.

Овај извештај сам извадио из књига Централног Одбора Српске Народне Одбране дана 14. априла 1917. године.

В. Вуић.

СРПСКА НАР. ОДБРАНА ОСНИВАЊЕ МЕСНОГ ОДБОРА СРП. НАР. ОДБРАНЕ У ВАЈАНДОТУ, МИЧ.

24 прошлог месеца одржан је у Вајандоту, Мч., збор Срп. Нар. Одбране а у ствари оснивања Месног Одбора у истој колонији.

Од стране Централног Одбора из Детроита збору су присуствовали председник г. свештеник О. Душан Трбуховић и члан Ђорђе Козомара.

Вајандот је мала српска колонија, но поред свег тога — и ако већина наших који тамо живе ради ноћу, на збору је ипак било преко тридесет свесних Срба, који се сви од реда уписаше за чланове Срп. Нар. Одбране.

Збор је отворио председник Центр. Одбора о. Душан Трбуховић и разјаснио присутнима значај Српске Народне Одбране, те највеће наше установе као и њезин узвишен позив. Члан г. Ђорђе Козомара, захваљујући се присутнима на искреном и родољубивом одзиву, протумачио је задатак и дужност сваког Србина и члана ове установе и топло прекоручио истрајан рад и агитацију у интересу што већег напретка ове установе и топло препоручио присутних са великом пажњом и при крају обојица су били искрено поздрављени од присутних.

У тишини, без више и галаме, али са искреним осећајем у грудима, прешло се по томе одмах на упис у чланство са већ горепомнутим резултатом а у управу му изабрани следећи: председник Миле Којић, благајник Љуба Илијин, тајник Сава Бугарски.

Вајандот, као мала српска колонија показала је шта се може кад се хоће, Срби у Вајандоту доказали су, да су свесни имена које носе и судећи по свему, нема сумње да ни месец дана неће проћи, а у овој свесној колонији неће бити Србина, Српкиње ни Српчета, а да се неће подичити називом: Члан Српске Народне Одбране.

По свршетку избора управе, председник Централног Одбора поново је захвалио присутнима на родољубивом одзиву и соколећи их на даљи истрајан рад, закључио је збор. Детроит, Мич., на Цвети, 1917.

Славко Аншамовић, тајник-Центр. Одбора.

СРПСТВО У РУТУ, НЕВ.

Месни Одбор Српске Народ. Одбране одржао је своју скупштину 24 марта о. г. у 7 часова у вече у Грчкој Дворани. Скупштина је била добро посећена, а по количини нашега народа који сваке обитавља, могла је бити још боље. Кад би сав наш свет схваћао циљ овог великог рада, све би се дало постићи.

Између осталог решено је и ово: 1) Да сваки уписани Србин и Српкиња, чланови Нар. Одбране у овом месту, уплатују као чланарину не мање од једног долара, а ко је могућан да приложи и више; нека му то послужи на част у данашњим најсветијим данима од кад је српског имена. 2) Да се сваког 1-вог у месецу одржавају седнице у дому брата Симе И. Грубића.

Оволико до знања свој нашој браћи Србима у месту и околици о скупштинском раду овдашњег Месног Одбора Срп. Нар. Одбране.

Са братским поздравом и поштовањем

За Управу Месног Одбора С. Н. О. у Руту, Нев.

С. И. Грубић, председник. М. Д. Поповић, тајник.

ДО ЗНАЊА.

Пошто „Србобран“ излази само једном недељно, и пошто је простор у њему врло ограничен, од сада ће се објављивати у њему само они добровољни прилози, који буду слати директно преко Главног Одбора Српске Нар. Одбране. Све друге прилоге који се буду прикупљали самостално по колонијама, а не прођу кроз Главни Одбор, не ће моћи објављивати из поменутих разлога, код све наше добре воље.

ДРУШТВЕНЕ ВЕСТЕ

ШТРАЈК У ДРЖАВИ ВАШИНГТОН.

Були, Ваш., 10 апр. 1917.

8 априла о. г. почео је у месту Карбонадо, Ваш., штрајк угљенокопача, који се је убрзо раширио кроз целу државу Вашингтон.

Узрок је штрајку тврдоглавост и крајња себичност овдашње Карбон Хил Кол Компаније, која и поред опомене државног надзорника није хтела уредити свој рудник да је безопасан по радничке животе. Па како ни задња опомена представника радничкога удружења (Уније) за државу Вашингтон није имала одзива, одлучено је, да се ступи на штрајк, како би се тим путем присилило послодавце, да воде рачуна о нашим радничким животима.

Упозоравамо сву браћу словенске раднике да се не дају завести и постати издајнице наше радничке ствари. Особито уверени смо да ће чланови Савеза Слоге као увек тако и овога пута предјачити у свести и борби за наша радничка права и тиме показати да су Срби достојни тога великог имена.

У име остале браће

Никола Р. Перковић.

ОБЈАВА.

Члановима друштва „Срп. Братска Слога“ бр. 134 СССС. у Ст. Лују, Мо.

На прошлој друштвеној седници решено је да се опомену последњи пут чланови овог друштва да неизоставно и лично присуствују идућој редовној седници, која ће се одржавати 13. маја о. г. и уплате своје закашњене уплате. Члан, који означеног дана не уплати своје пристојбе биће брисан из друштва и Савеза. Чланови, који се налазе у месту а не дођу на означену седницу, биће кажњени по правилима.

Никола Јерковић, тајник.

ОБЈАВА.

Срп. Д. Д. „Св. Арх. Михаило“ бр. 107 СССС. у Калумету, Мич., ставља до знања својим члановима да је решено на прошлој седници, да у будуће сваки члан мора бити присутан на месечним редовним седницама. Који то пропусти учинити, биће глобљен са 25ц.

Са српским поздравом

Илија Станић, председник. Марко Н. Косовац, тајник.

ПОЗИВ.

Позивају се сви Срби и Српкиње из Клервиле, О. и околине, да дођу на седницу Месног Одбора Српске Народ. Одбране, која ће се одржавати 29. априла о. г. у 1 сат после подне у Јунијској Дворани.

Брако и сестре! 8. априла основан је Месни Одбор С. Н. О., те који Србин или Српкиња није постао чланом ове по Српство вредне установе, нека то сада учини.

Јово Палић, председник. Милан Бунвић, тајник.

ПРИМИТАК НОВЦА У МЕСЕЦУ МАРТУ 1917.

Table with 3 columns: Name, Amount, and Address. Lists names like Чикаго, Ил., Бујут, Монт., Апаконда, Монт., Публо, Коло, Милкспорт, Па., Вишмердинг, Па., Шигбург, Па., Лех Сити, Со. Дак., Лос Анџелес, Кал., Бибаби, Аризона, Цером, Аризона, Фресно, Кал., Даксон, Кал., Тонпа, Нев., Ст. Клервил, О., Ст. Луј, Па., Спарт, Ваш., Галвестон, Текс., Гери, Инд., Чикаго, Ил., Вишмердинг, Па., Ред Лоу, Монт., Ватсонвил, Кал., Ст. Паул, Мин., Филадельфија, Па., Рослин, Ваш., Чикаго, Ил., Питсбург, Па., Кларифаунд, О., Кансас Сити, Канс., Јунгад, Па., Фарез, Па., Чикаго, Ил., Чикаго, Ил., Девер, Коло., Цолиет, Ил., Глоби, Аризона, Ван Хаутен, Њ. М., Чикаго, Ил., Мидвел, Јута, Лаксавал, Њ. Ј., Рак Спрингс, Вајо., Триндад, Каа., Луки, Па., Барбертон, Охајо, Тредвил, Аласка, Бингхам Кејп, Јута, Бјут, Монт., Мак Гид, Нев., Ист Јунгстаун, О., Лак Но. 3, Па., Киплин, Ил., Ист Чикаго, Инд., Калумет, Мич., Равдел, Ил., Детроит, Мич., Бјут, Монт., Портланд, Орегон, Хамонд, Инд., Мт. Олив, О., Акрон, О., Хвигг, Мин., Гарфилд, Јута, Чикаго, Ил., Вест Ане, Вис., Ирвин, Па., Фербиш, Па., Рапсон, Коло., Ст. Луј, Мо., Со. Бенд, Инд., Тул, Јута, Монарх, Вајо., Окленд, Кал., Колумбус, О., Вест Дулет, Мин., Бурнет, Ваш., Вишмердинг, Па., Со. Омаха, Небр., Њујорк, Њ. Ј., Ритон, Па., Норвудвил, Ајова, Кантон, Инд., Сутер Крик, Кал., Ист Хелена, Монт., Дуклин, Па., Сисер, Па., Басер Стептон, Па., Вест Дулет, Мин., Ранкин, Па., Кепоша, Вис., Виржинија, Мин., Росланд, Б. К., Металин Фалс, Ваш., Саффорд, Инд., Чарлс Сити, Ајова, Лебанон, Па., Амброј, Па., Бингхам Кејп, Јута, Стубенвил, О., Њу Дулет, Мин., Балдез, Па., Де Калб, Ил., Прис Руперт, В. К., Фултон, Ил., Хазелтон, Па., Млаам, Аризона, Идлана Харбор, Инд., Гери, Инд., Вал, Па., Чикаго, Ил., Гарфилд, Нев., Милвоки, Вис., Идианаполис, Мин., Суширор, Вис., Милвоки, Вис., Пиорија, Ил., Детроит, Мич., Фридом, Па., Гери, В. Вирџ., Двију, Ил., Варднер, Ајдахо, Ајронуд, Мич., Абердин, Ваш., Попосва, Вајо., Камеј, Па., Томпс, В. Вирџ., Вилгер, Ил., Давсон, Њ. Мекс., Камбрија, Вајо., Трџа Крик, Па., Идианаполис, Инд., Мидланд, Па., Ариод, Па., Калумет, Мич.

Table with 3 columns: Name, Amount, and Address. Lists names like 265 Јукон, Па., 266 Ла Сел, Ил., 267 Гилберт, Мин., 268 Цибо, Вајо., 269 Фарез, Па., 270 Детроит, Мич., 271 Цино, Аласка., 272 Детроит, Мич., 274 Физит, Мич., 275 Бланфорд, Инд., 276 Едмонгтон, Б. К., 277 Ливингстон, Вис., 278 Гери, Инд., 279 Колнвуд, О., 280 Рут, Нев., 281 Цалстаун, Па., 282 Бјуканан, Па., 283 Чикаго, Ил., 284 Со. Ветлехем, Па., 285 Шарксвил, Па., 287 Бјут, Монт., 288 Вудвил, Па., 289 Порт Тонаванда, Њ. Ј., 290 Грет Фалс, Монт., 291 Вест Мидсекс, Па., 292 Лорен, Па., 293 Бјут, Мин., 294 Расин, Вис., 295 Глоб, Аризона, 296 Бјут, Монт., 297 Титонсвил, О., 298 Цалстаун, Па., Д. Тарана, кирија за стан, Претплата за Србобран.

Укупно 20,750.85 Савез Сједињених Срба „СЛОГА“ Душан трипчевић, тајник.

ИЗДАТАК НОВЦА У МЕСЕЦУ МАРТУ 1917.

Table with 3 columns: Name, Amount, and Address. Lists names like Осакатинице: 215 Јово Лукић \$400.00, 90 Илија Бобин 200.00, 90 Дале Човић 200.00, 172 Илија Илићкић 200.00, 78 Косто Иванчевић 50.00, 82 Симо Стаковић 50.00, 83 Бурач Првић 50.00, 87 Душан Чурчић 50.00, 247 Марко Пашић 50.00. Операције: 3 Ристо Витковић 380.30, 31 Томо Попара 325.00. 134 Јован Тасовац 100.00, 200 Новак Корач 100.00, 213 Ристо Арнаут 100.00, 216 Лазо Пашић 100.00, 23 Симо Перовић 75.00, 102 Петро Ракочевић 75.00, 198 Драган Варота 75.00, 201 Дале Секулић 75.00, 1 Владимир Савовић 50.00, 59 Станко Веселиновић 50.00, 160 Марија Гвоић 50.00, 169 Јека Вогуновић 50.00, 254 Богдан Дачевић 35.00, 81 Тодор Вујиновић 25.00, 198 Марија Вукобратовић 25.00, 257 Бура Шимузија 25.00, 198 Душан Доброта 25.00, 198 Ђорђе Траховац 15.00. Бојне потпоре: 10 Обрен Шкоро 90.00, 12 Симо Никлановић 90.00, 15 Митар Јерамац 90.00, 22 Лазар Вујачић 90.00, 27 Милош Војводић 90.00, 34 Софија Сабљић 90.00, 79 Јово Хркаловић 90.00, 81 Тодор Вујиновић 90.00, 160 Марија Гвоић 90.00, 15 Мато Тушуп 60.00, 58 Мале Јовић 60.00, 68 Тодор Круга 60.00, 69 Јека Рагковић 60.00, 113 Стево Калака 60.00, 250 Раде Савлар 60.00, 5 Никола Тшима 30.00, 59 Исо Динић 30.00, 254 Васо Босић 30.00, 269 Митар Беадер 30.00, 274 Миле Бесала 30.00. Осмртине: 47 Илија Делпић 800.00, 82 Миро Шошкић 173.00, 150 Крсто Муштур 252.90, 193 Петар Иљковић 800.00, 129 Никола Кнежевић 171.80, 76 Андрија Мартиновић 73.35, 259 Лазо Бурић 180.00, 79 Јован Лемаћ 206.00, 11 Мило Липкић 659.00, 172 Јанко Нивошевић 229.00, 68 Јанко Дејановић 213.00, 151 Дале Зобеница 286.00. Остали издаци: Трошак чланова Управ. Одбора 90.20, Плате чиновничтву 310.00, Поштарина и телефон 36.29, Промена чекова 20.54, Хартија и канцеларијски прибор 57.10, За Савезне знакове 250.00, За чланске књижице 213.15, Из Куат. и Добр. Фонда: Штампаре, уређивање и администрација Србобрана за март 655.82, Поштарина Србобрана за Европу за март 15.00, Поштарина Србобрана за Америку за месец дец. 1916., јан. фебр. и март 1917. 96.56, Испешавање и слагање погорт чланског адресара 101.50, Помог Трифку Павловићу, Лос Анџелес, Кал. 100.00, Помог Максиму Трајковићу, др. бр. 47 50.00, Плата доштору 72.00, Гас и електрика 56.39, Дебиторске набавке за кућу 9.61. Укупно \$10,503.51 Савез Сједињених Срба „СЛОГА“ Душан трипчевић, тајник.

Из Српства и Југословенства

(Наставак са прве стране.)

Да је се у своје време спремно за живот, не би се тим непоштеним послом бавио извесно ни тај Богдановић. Али је он, кад је било време школовања, провео у Лајпцигу читавих десет година не свршивши ништа, мада се факултет свршава за четири године. По том је отишао на Цетиње. Може се мислити какве су све услуге тражене на Цетињу од човека који нити је што свршио нити што научио, а тражио ухлебије. Њему није било избора, он је морао постати обична потркуша краља Николе. Само је то била тајна за цео свет који није ближе познавао Цетиње. Али ево је правда хтела да Петра Богдановић за своје вечито готованство и ладоледжук буде јавно жигосан; непоштене услуге које је некад чинио у за сенку неприступачног и мало познатог Цетиња, он данас мора да врши јавно пред целим Српством. Таква је, у главном, била и каријера Ђорђа Нанетића: прво леност и готованство, потом прикривени прљави послови и најзад јавно издајство.

Благо краљу Николи код таквих бранилаца! Прелеће и српски четници. Још из првог устанка остало је записано да је познати српски јунак Васа Чарапић узвикнуо у прелеће: „Гора олиста и Васа стече крила.“ То је од вајкада судбина свих српских ускока и четника; зима се проведе на каквом склонином месту, а у прелеће, кад гора са својим зеленилом може да пружи и стан и склониште, отпочиње се четничка акција против непријатеља.

И овога прелећа четници су се појавили у српским крајевима и задају силне јаде Бугарима. Да ли су то српски војници који се нису могли повући, или су ускоци који су познатим стазама и багазама на кнадно стигли у отаџбину, споредна је ствар; главно је да су они отпочели једну снажну акцију, која је чак и у ово доба пуно догађаја у америчкој штампи не само забележена него и подвучена.

Тај успех значи нашу радост, а нову невољу за разне српске непријатеље. Шилање новца у стари крај. Саопштава се свој браћи Србима, Хрватима и Словенцима да је најбоље и најсигурније слати новац у стари крај преко Српског Црвеног Крста у Женеви. — Адреса: Croix Rouge Serbe, Bureau de renseignements 25, rue Pierre Fatio Genève, Suisse, Europe. Новац треба слати у чеку који гласи на швајцарске франке, а у писму треба означити тачну адресу онога коме се новац шаље.

Српска школа у Њујорку. Још у очи нове године раздвојио је председник друштва „Удружени Срби“ г. Милан Милосављевић српске букваре оним родитељима који су изјавили жељу да им деца науче српски читати и писати. Надзор над учењем водио су г.г. Љуба Салевић и Милутин Марковић, а учитељи су били сами родитељи. Сад, на прв дан Ускрса, на селу „Удружених Срба“, одржан је један мали испит, који је испао на опште задовољство, и који је дао подетрека за сталну школу. Кад је председник Милосављевић после испита запитан присутне да ли се слажу с тим да се отвори редовна школа, они су одушевљено одговорили са „да“. Та школа радиће, разуме се, само у оне дане кад су деца слободна у америчкој школи, т. ј. суботом и можда недељом, али ће ипак бити од неоцењиве услуге. Јер је одиета жалосно кад деца, чији су оцеви Срби, не знају српски ни читати ни писати, а по некад чак ни говорити. Школа ће дакле знатно допринети да прорезано Српство не губи у ветар своје чланове, који му једног дана могу бити од користи, и који су му од користи чак и сад. Ко год је био присутан, потврдиће, на пример, да су ти мали ученици и ученице направили на присутне дубок утисак кад су декламовали пробране родољубиве песме. — У школи ће бити наставница г-ђа Петровићка, која је већ раније била учитељица.

800 долара добија члан ако изгуби једну руку или једну ногу. На име осмртине умрлога члана добијају наследници дотичнога члана 800 долара. Остале потпоре предвиђене су у Савезним правилима, која се шаљу на захтев свакоме бесплатно. Сваки члан Савеза уплатује на име расписа месечно просечно само по \$1.40. Чланом Савеза може постати сваки Србин и Српкиња који није млађи од 18 нити старији од 47 година. Савез прима за чланове и остале добре Словене, без обзира на веру. На име гаранције за тачно исплаћивање свих потпора својим члановима, Савез „СЛОГА“ има Резервни Фонд од прено 100.000 (сто хиљада) долара. СРБИ И СРПКИЊЕ, НАПРЕД У САВЕЗ „СЛОГУ“!